

บทที่ 4 ผลการวิจัย

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในบทนี้ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์เป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ผลการพัฒนารูปแบบการจัด กิจกรรม ตอนที่ 2 ผลการประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการจัดกิจกรรม โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรม

การนำเสนอผลการ พัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรม ในตอนที่ 1 ผู้วิจัยนำเสนอผลการพัฒนา ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์สาระสำคัญของแนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ในการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรม
2. ผลการสังเคราะห์องค์ ประกอบของรูปแบบการจัดกิจกรรม และสาระขององค์ประกอบของรูปแบบการจัดกิจกรรม
3. ผลการตรวจสอบความเหมาะสมและความสอดคล้องของรูปแบบการจัดกิจกรรม

1. ผลการวิเคราะห์สาระสำคัญของแนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ในการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรม

จากการวิเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ความมีวินัย และความประหยัด ซึ่งประกอบด้วย ทฤษฎีพัฒนาการทางเหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์ก ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของแบนดูรา แนวคิดการพัฒนาด้านจิตพิสัยของแคทวอล บลูม และมาเซีย และแนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมมือ สรุปได้ดังนี้

ทฤษฎีพัฒนาการทางเหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์ก (Kohlberg's Description of Moral Development)

โคลเบอร์ก (Kohlberg, 1976, p. 33-36) มีความเชื่อว่า จริยธรรมเป็นกระบวนการพัฒนาไปตามวุฒิภาวะของคน และพบว่าการพัฒนาจริยธรรมของมนุษย์นั้นไม่ได้พัฒนาถึงจุดสมบูรณ์เพียงอายุ 10 ปี แต่มนุษย์ในสภาพปกติมีพัฒนาการทางจริยธรรมอีกหลายขั้นตอนจากอายุ 11-25 ปี เขาได้แบ่งการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมออกเป็น 3 ระดับ ระดับละ 2 ขั้น ดังนี้

ระดับที่ 1 เหตุผลทางจริยธรรมระดับก่อนกฎเกณฑ์ทางสังคม (Preconventional) อายุ 2-10 ปี การตัดสินใจเลือกกระทำ โดยทำในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ไม่คำนึงถึงผลที่เกิดต่อผู้อื่น ระดับนี้แบ่งเป็น 2 ขั้น คือ

ขั้นที่ 1 การถูกลงโทษและการเชื่อฟัง (Punishment and Obedience) เด็กคิดว่าสิ่งที่ถูกต้องคือไม่ทำผิดกฎเพราะจะถูกลงโทษถ้าทำผิด จึงทำให้เด็กเชื่อฟังและเห็นว่าสิ่งที่ปรากฏให้เห็นแล้วไม่ถูกลงโทษคือสิ่งที่ถูกต้อง ขั้นนี้อายุ 2-7 ปี

ขั้นที่ 2 การคิดถึงตัวเองและแลกเปลี่ยน (Individual and Exchange) เด็กทำตามกฎแต่หวังผลประโยชน์ ทำในสิ่งที่ตนสนใจ แต่จะจำสิ่งที่คนอื่นสนใจแตกต่างจากตนเอง เด็กจะพิจารณาจริยธรรมที่สัมพันธ์กับการกระทำเมื่อเขาได้รับรางวัล ขั้นนี้อายุ 7-10 ปี

ระดับที่ 2 เหตุผลทางจริยธรรมระดับกฎเกณฑ์ (Conventional Morality) อายุ 10-16 ปี ระดับนี้มีในวัยรุ่นและวัยผู้ใหญ่ บุคคลจะทำตามกฎเกณฑ์ของกลุ่มย่อยของตนโดยไม่คำนึงถึงผลที่ตามมา บุคคลที่มีจริยธรรมในระดับนี้ยังต้องการการควบคุมจากภายนอก แต่รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา และแสดงบทบาทที่สังคมต้องการได้ ระดับนี้มี 2 ขั้น คือ

ขั้นที่ 3 หลักการกระทำตามผู้อื่น (Good Boy Orientation) บุคคลกระทำสิ่งที่คนอื่นเห็นว่าดีเพื่อจะได้รับคำยกย่องชมเชย ในขั้นนี้บุคคลไม่มีความเป็นตัวของตัวเอง ชอบคล้อยตามผู้อื่น โดยเฉพาะกลุ่มเพื่อน ในขั้นนี้อายุ 10-13 ปี

ขั้นที่ 4 หลักการกระทำตามหน้าที่และกฎระเบียบของสังคม (Authority and Social Order Maintaining Orientation) เป็นการตัดสินใจกระทำตามระเบียบของสังคม กระทำตามกฎต่าง ๆ ที่สังคมกำหนดให้ พฤติกรรมที่ถูกต้องประกอบด้วยควรทำตามหน้าที่ ฐานะ และบาทที่กำหนดไว้ในสังคม ในขั้นนี้อายุ 13-16 ปี

ระดับที่ 3 เหตุผลทางจริยธรรมระดับเหนือกฎเกณฑ์ทางสังคม (Postconventional Morality) วัยผู้ใหญ่อายุมากกว่า 16 ปี บุคคลตัดสินใจขัดแย้งต่าง ๆ ด้วยการคิดไตร่ตรองด้วยตนเองแล้วตัดสินใจตามความสำคัญมากขึ้น บุคคลมีหลักของตนเองและหลุดพ้นจากกฎเกณฑ์ของสังคม ระดับนี้มี 2 ขั้น คือ

ขั้นที่ 5 สัญญาสังคมและสิทธิส่วนบุคคล (Social Contracts and Individual Rights) ไม่ทำตนให้ขัดต่อสิทธิของบุคคลอื่น สามารถควบคุมบังคับจิตใจตนเองได้ มีอิสระ เสรีภาพ และสิทธิในการดำรงชีวิต ต้องเลือกสิ่งที่เป็นประโยชน์สูงสุดของสังคม ในขั้นนี้อายุ 16 ปีขึ้นไป

ขั้นที่ 6 หลักการยึดอุดมคติสากลและความเป็นธรรม (Conscience or Principle or Universal Orientation) เป็นการตัดสินใจกระทำตามความรู้สึกผิดชอบชั่วดีของตน เป็นจริยธรรมที่มีหลักมโนธรรมของตนเองสูง แรงจูงใจที่ก่อให้เกิดความรู้สึกถูกต้อง ขึ้นอยู่กับตัวเอง ความคิดเกี่ยวกับความถูกต้องนั้นยึดหลักประชาธิปไตยและเคารพในคุณค่าความสำคัญของชีวิตมนุษย์ทุก ๆ คน

จากแนวคิดดังกล่าวผู้วิจัยนำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรม ดังนี้

1. กระตุ้นให้ผู้เรียนตระหนักถึงการมีจริยธรรมโดยใช้สถานการณ์จริงหลาย ๆ ตัวอย่าง หรือการใช้เหตุการณ์จริง ๆ ที่เกิดขึ้นในห้องเรียน

2. สร้างบรรยากาศในห้องเรียนที่สามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนอภิปรายได้อย่างอิสระ กระตุ้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน

3. พยายามทำความเข้าใจแนวคิดของผู้เรียน กระตุ้นให้ผู้เรียนได้สื่อแนวคิดนั้นโดยการเปิดโอกาสให้ได้แสดงความสามารถ

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory) ของแบนดูรา

ทฤษฎีนี้มีแนวความคิดว่า จริยธรรมเป็นความเข้าใจเกี่ยวกับกฎเกณฑ์สำหรับการประเมินความผิดถูกของพฤติกรรม การเรียนรู้มี 3 ส่วน ได้แก่ ประสบการณ์ตรงของบุคคล การสังเกตจากผู้อื่น และการฟังคำบอกเล่าหรืออ่านบันทึกของผู้อื่น ซึ่งองค์ประกอบการตัดสินใจ การกระทำหรือพฤติกรรมของบุคคล คือ ความเข้าใจและความเชื่อในความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมและผลของการกระทำนั้น ๆ แบนดูรา (Bandura) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตามแนวทางการเรียนรู้ทางสังคมไว้ดังนี้ (Bandura, 1977a, p.27)

1. สิ่งที่เราเรียนรู้ การเรียนรู้ของบุคคลเกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งต่าง ๆ มนุษย์เรียนรู้ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์กับเหตุการณ์ และเรียนรู้ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกับผลที่เกิดจากพฤติกรรม ความรู้ที่มนุษย์เรียนรู้กลายเป็นความเชื่อที่มีผลในการควบคุม พฤติกรรมของมนุษย์เมื่อเกิดมีเหตุการณ์ขึ้น บุคคลก็จะมี ความคาดหวังล่วงหน้าเกี่ยวกับการเกิดของผลจากการกระทำนั้น ความคาดหวังนี้ทำให้มนุษย์ตัดสินใจทำหรือไม่ทำ เพื่อให้เกิดผลตามที่ตนปรารถนา

2. วิธีการเรียนรู้ การเรียนรู้ส่วนหนึ่งเกิดจากประสบการณ์ตรงของตนเองหรือเกิดจากการสังเกตพฤติกรรมและผลที่เกิดกับผู้อื่น และจากการอ่านสิ่งที่ผู้อื่นบันทึกหรือทำสัญลักษณ์ไว้ หรือจากคำบอกเล่า จากวิธีการเรียนรู้หลายรูปแบบทำให้มนุษย์เรียนรู้ได้อย่างกว้างขวาง

3. ความเชื่อ ผลของการเรียนรู้ของมนุษย์จะพัฒนาเป็นความเชื่อ ความเชื่อของมนุษย์สามารถกำหนดพฤติกรรมของบุคคลได้

4. การควบคุมพฤติกรรมด้วยความรู้ความเข้าใจ (Cognitive Control) มนุษย์มีความรู้ความเข้าใจและสามารถถ่ายทอดสิ่งที่ตนรู้ และมองเห็นผลของการกระทำว่าเกิดผลอะไรบ้าง อาจดีหรือไม่ดี การคิดเช่นนี้นำไปสู่การตัดสินใจที่จะทำหรือไม่ทำพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่ง และนำไปสู่การบังคับตนเองให้ประพฤติปฏิบัติตามที่ตนตั้งใจไว้

5. จริยธรรม เป็นกฎที่ใช้สำหรับการประเมินพฤติกรรมว่าถูกหรือผิด ซึ่งต้องคำนึงถึงลักษณะของผู้กระทำ ลักษณะ ของพฤติกรรมและผลที่ตามมาทั้งในระยะสั้นและระยะยาว สภาพแวดล้อม ความรู้สึกของผู้กระทำว่าได้รับรู้สำนึกผิดหรือยัง และจะต้องคำนึงถึงปัจจัยอื่น ๆ อีกมาก ดังนั้นในการตัดสินใจความถูกผิดของพฤติกรรมต่าง ๆ จึงใช้เกณฑ์ที่แตกต่างกัน

6. การบังคับตนเอง (Self Regulation) มนุษย์สามารถบังคับตนเองที่จะประพฤติหรือไม่ประพฤติ ตามมาตรฐานของตนเอง ตามการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงและทางอ้อมโดยการบังคับ

ตนเอง ซึ่งขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของสังคม หากการเสริมแรงเป็นไปในทางบวกก็มีแนวโน้มจะประพุดติในสิ่งที่ดีงาม

จากแนวคิดดังกล่าวผู้วิจัยนำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรม ดังนี้

1. การเรียนรู้เกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและสิ่งแวดล้อม
 2. การเรียนรู้เกิดจากประสบการณ์ตรงและประสบการณ์อ้อม โดยการสังเกต อ่าน ฟัง การบอกเล่าของบุคคลอื่น
 3. พฤติกรรมของบุคคลส่วนมากเป็นการเรียนรู้โดยการสังเกตหรือการเลียนแบบจากตัวแบบ
- แนวคิดการพัฒนาด้านจิตพิสัยของแครทวอล บลูม และมาเซีย (Krathwohl Bloom and Masia)**

แครทวอล บลูม และมาเซีย(ทศนา เขมมณี 2551, หน้า 237-238; อ้างอิงจาก Krathwohl, Bloom and Masia, 1956) กล่าวถึงจุดประสงค์ของรูปแบบการพัฒนาด้านจิตพิสัยว่า ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาความรู้สึกรัก / เจตคติ / ค่านิยม / คุณธรรมหรือจริยธรรมที่พึงประสงค์ อันจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมให้เป็นไปตามความต้องการ ได้ จัดลำดับชั้นการเรียนรู้ด้านเจตคติหรือความรู้สึกรักไว้ 5 ชั้น ประกอบด้วย

1. ชั้นการรับรู้ (Receiving or attending) หมายถึง การที่ผู้เรียนได้รับรู้ค่านิยมที่ต้องการจะปลูกฝังในตัวผู้เรียน
2. ชั้นการตอบสนอง (Responding) การที่ผู้เรียนได้รับรู้และเกิดความสนใจในค่านิยมนั้น แล้วมีโอกาสได้ตอบสนองในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง
3. ชั้นการเห็นคุณค่า (Valuing) เป็นชั้นที่ผู้เรียนได้รับประสบการณ์เกี่ยวกับค่านิยมนั้น แล้วเกิดเห็นคุณค่าของค่านิยมนั้น ทำให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อค่านิยมนั้น
4. ชั้นการจัดระบบ (Organization) เป็นชั้นที่ผู้เรียนรับค่านิยมที่ตนเห็นคุณค่านั้นเข้ามาอยู่ในระบบค่านิยมของตน
5. ชั้นการสร้างลักษณะนิสัย (Characterization) เป็นชั้นที่ผู้เรียนปฏิบัติตามค่านิยมที่ตนรับมาอย่างสม่ำเสมอและทำจนกระทั่งเป็นนิสัย

จากแนวคิดดังกล่าวนำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรม ดังนี้

1. ผู้สอนจัดสิ่งเร้า ประสบการณ์หรือสถานการณ์หรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และสนใจในคุณธรรม จริยธรรมหรือค่านิยม
2. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนตอบสนองต่อคุณธรรม จริยธรรมหรือค่านิยมนั้น จนเกิดความพึงพอใจ
3. ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของคุณธรรม จริยธรรมหรือค่านิยมนั้น

แนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning)

การเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม มีการปฏิสัมพันธ์กัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกัน และกัน พัฒนาขึ้นโดยอาศัยหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือของจอห์นสันและจอห์นสัน (ทีศนา แคมมณี, 2551, หน้า 265; อ้างอิงจาก Johnson & Johnson, 1974, p.213-240) ซึ่งได้ชี้ให้เห็นว่า ผู้เรียนควรร่วมมือกันในการเรียนรู้มากกว่าการแข่งขัน เพราะการแข่งขันก่อให้เกิดสภาพการณ์ของการแพ้-ชนะ ต่างจากการร่วมมือกัน ซึ่งก่อให้เกิดสภาพการณ์ของการชนะ-ชนะ อันเป็นสภาพการณ์ที่ดีกว่าทั้งทางด้านจิตใจและสติปัญญา หลักการเรียนรู้แบบร่วมมือมี 5 ประการ ประกอบด้วย

1. การเรียนรู้ต้องอาศัยหลักการพึ่งพากัน (Positive interdependence) โดยถือว่าทุกคนมีความสำคัญเท่าเทียมกันและจะต้องพึ่งพากัน เพื่อความสำเร็จร่วมกัน
2. การเรียนรู้ที่ดีต้องอาศัยการหันหน้าเข้าหากัน มีปฏิสัมพันธ์กัน (Face to face interaction) เพื่อการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้อมูล และการเรียนรู้ต่าง ๆ
3. การเรียนรู้ร่วมกันต้องอาศัยทักษะทางสังคม (Social skills) โดยเฉพาะทักษะในการทำงานร่วมกัน
4. การเรียนรู้ร่วมกันควรมีการวิเคราะห์กระบวนการกลุ่ม (Group processing) ที่ใช้ในการทำงาน
5. การเรียนรู้ร่วมกันจะต้องมีผลงานหรือผลสัมฤทธิ์ทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม ที่สามารถตรวจสอบและวัดประเมินได้ (Individual accountability)

จากแนวคิดดังกล่าวผู้วิจัยนำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรม ดังนี้

1. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และทำงานร่วมกันกับกลุ่มเพื่อน มีการปฏิสัมพันธ์ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน
2. ให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์และเรียนรู้ทักษะทางสังคม

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นสามารถสรุปผลการวิเคราะห์สาระสำคัญของแนวคิดทฤษฎีที่นำมาใช้ในการ พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรมจริยธรรม ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ความมีวินัยและความประหยัด ได้ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์สาระสำคัญของแนวคิดทฤษฎีที่นำมาใช้พัฒนา นักเรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต ความมีวินัยและความประหยัด

แนวคิด/ทฤษฎี	หลักการของแนวคิด/ทฤษฎี	ผลการพัฒนานักเรียน
ทฤษฎีพัฒนาการทางเหตุผล เชิงจริยธรรมของโคลเบอร์ก	1. กระตุ้นให้นักเรียนตระหนักถึงการมี ตัวอย่าง หรือการใช้เหตุการณ์จริง ๆ ที่ เกิดขึ้นในห้องเรียน 2. สร้างบรรยากาศในห้องเรียนที่ สามารถกระตุ้นให้นักเรียนอภิปรายได้ อย่างอิสระ กระตุ้นให้นักเรียนมี ปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน 3. พยายามทำความเข้าใจแนวคิดของ นักเรียน กระตุ้นให้นักเรียนได้สื่อแนวคิด นั้นโดยการเปิดโอกาสให้ได้แสดง ความสามารถ	1. นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดระหว่างนักเรียนกับนักเรียน และนักเรียนกับครู 2. นักเรียนได้จัดระเบียบความคิด ความเข้าใจใหม่ 3. นักเรียนมีเหตุผล
ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม ของแบนดูรา	1. การเรียนรู้เกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่าง บุคคลและสิ่งแวดล้อม 2. การเรียนรู้เกิดจากประสบการณ์ตรง และประสบการณ์อ้อม โดยการสังเกต อ่าน ฟัง การบอกเล่าของบุคคลอื่น 3. พฤติกรรมของบุคคลส่วนมากเป็นการ เรียนรู้โดยการสังเกตหรือการเลียนแบบ จากตัวแบบ	1. นักเรียนเกิดความเข้าใจผู้อื่นและ เข้าใจตนเองมากขึ้น 2. นักเรียนได้พัฒนาการนึกคิด
แนวคิดการพัฒนาด้านจิตพิสัย ของแคทวอล บลูม และมาเซีย	1. ผู้สอนจัดสิ่งเร้า ประสบการณ์หรือ สถานการณ์หรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่ช่วยให้ นักเรียนเกิดการเรียนรู้และสนใจใน คุณธรรมจริยธรรมหรือค่านิยม 2. เปิดโอกาสให้นักเรียนตอบสนองต่อ คุณธรรม จริยธรรมหรือค่านิยมนั้น จนเกิด ความพึงพอใจ 3. ผู้สอนกระตุ้นให้นักเรียนเห็นคุณค่า ของคุณธรรมจริยธรรมหรือค่านิยมนั้น	1. นักเรียนตระหนักถึงการมีคุณธรรม จริยธรรม 2. นักเรียนมีความรู้ทางคุณธรรม จริยธรรม 3. นักเรียนเกิดการพัฒนาเจตคติต่อ คุณธรรมจริยธรรม 4. นักเรียนได้เรียนรู้กระบวนการ ปลูกฝังเจตคติ

ตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์สาระสำคัญของแนวคิดทฤษฎีที่นำมาใช้พัฒนา นักเรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต ความมีวินัยและความประหยัด(ต่อ)

แนวคิด/ทฤษฎี	หลักการของแนวคิด/ทฤษฎี	ผลการพัฒนานักเรียน
แนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมมือ	1. เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้และทำงานร่วมกันกับกลุ่มเพื่อน มีการปฏิสัมพันธ์ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน 2. ให้นักเรียนได้รับประสบการณ์และเรียนรู้ทักษะทางสังคม	1.นักเรียนได้ลงมือกระทำ 2.นักเรียนเกิดความเข้าใจในตนเอง

2. ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการจัดกิจกรรมและสาระขององค์ประกอบของรูปแบบการจัดกิจกรรม

จากการสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ได้รูปแบบการจัดกิจกรรมที่มีองค์ประกอบสำคัญ 4 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการของรูปแบบการจัดกิจกรรม 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบการจัดกิจกรรม 3) กระบวนการจัดกิจกรรม และ 4) การวัดและประเมินผลของกิจกรรม (ทีศนา แหมมณี, 2551, หน้า 221; วิชัย วงษ์ใหญ่, 2537, หน้า 70-71; Joyce & Weil, 1996, p. 7) และจากการสังเคราะห์สาระขององค์ประกอบของรูปแบบการจัดกิจกรรม สรุปได้ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ผลการสังเคราะห์สาระขององค์ประกอบของรูปแบบการจัดกิจกรรม

องค์ประกอบของรูปแบบการจัดกิจกรรม	สาระขององค์ประกอบของรูปแบบการจัดกิจกรรม
หลักการของรูปแบบการจัดกิจกรรม	รูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นรูปแบบการจัดกิจกรรมที่เน้นให้นักเรียนเกิดความตระหนัก เกิดการเรียนรู้ ตอบสนอง ฟังพอใจและเห็นคุณค่าของคุณธรรม จริยธรรม มีเหตุผล มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ร่วม ทำกิจกรรมกับผู้อื่น คิดและค้นพบความรู้ด้วยตนเองผ่านกิจกรรมการไต่ตรอง การสื่อสารและการอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างเป็นเหตุเป็นผล พร้อมทั้งนำไปประยุกต์ใช้

ตารางที่ 4.2 ผลการสังเคราะห์สาระขององค์ประกอบของรูปแบบการจัดกิจกรรม (ต่อ)

องค์ประกอบของรูปแบบการจัดกิจกรรม	สาระขององค์ประกอบของรูปแบบการจัดกิจกรรม
วัตถุประสงค์ของรูปแบบการจัดกิจกรรม	รูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีวัตถุประสงค์คือ พัฒนาผู้เรียนให้มีความ รู้ เจตคติทาง คุณธรรมจริยธรรม เหตุผลเชิงจริยธรรม และพฤติกรรม ทางคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต ความมี วินัยและความประหยัด
ขั้นการจัดกิจกรรม	รูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประกอบด้วยขั้นการเรียนการสอน 6 ขั้น ดังนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นรับรู้ (Perception) ประกอบด้วย การ ทบทวนความรู้พื้นฐานและประสบการณ์เดิม การเสนอ กรณีตัวอย่าง สถานการณ์ในสังคม หรือนิทาน 2. ขั้นอภิปราย (Discussion) ประกอบด้วย การ วิเคราะห์ การแสดงความคิดเห็นต่อกรณีตัวอย่าง สถานการณ์ในสังคม หรือนิทาน 3. ขั้นศึกษาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Sharing) ประกอบด้วย การศึกษาเพิ่มเติม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมกัน การสรุป 4. ขั้นสะท้อนคิด (Reflective Thinking) ประกอบด้วย การนำเสนอผลงาน การอภิปรายในกลุ่มใหญ่ 5. ขั้นสรุป (Conclusion) ประกอบด้วย การสรุป การ อธิบาย การบันทึกสรุปทบทวน 6. ขั้นประยุกต์ใช้ (Application) ประกอบด้วย การนำ ความรู้ไปประยุกต์ใช้ การบันทึก
การวัดและประเมินผลของรูปแบบการจัดกิจกรรม	การวัดและประเมินผลตามรูปแบบการจัดกิจกรรม เป็น การวัดและประเมินผลที่เกิดขึ้นระหว่างการจัดกิจกรรม และภายหลังการจัดกิจกรรม จากการทำแบบฝึกหัดทำ ายกิจกรรมและการทำใบงานของนักเรียน โดยผู้ประเมิน ประกอบด้วยนักเรียน เพื่อน และครู

3. ผลการตรวจสอบความเหมาะสมและความสอดคล้องของรูปแบบการจัดกิจกรรม

ผู้วิจัยได้นำรูปแบบการจัด กิจกรรมที่พัฒนาขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความชำนาญ ด้านการจัด กิจกรรม การเรียนรู้ และเป็นผู้ที่มีความรู้การศึกษาระดับคุษภูษบัณฑิตในสาขาทางการศึกษา จำนวน 5 ท่าน พิจารณาความเหมาะสมของรูปแบบการจัดกิจกรรมในด้านต่างๆ จำนวน 4 ด้าน ดังนี้ ด้านหลักการของรูปแบบการจัดกิจกรรม ด้านวัตถุประสงค์ของรูปแบบการจัด กิจกรรม ด้าน กระบวนการจัดกิจกรรมและด้านการวัดและประเมินผลของรูปแบบการจัด กิจกรรม ผลการประเมิน ความเหมาะสมของรูปแบบการจัด กิจกรรมแสดงในตารางที่ 4.3 และผลการประเมิน ความสอดคล้อง ในแต่ละองค์ประกอบของรูปแบบการจัดกิจกรรม แสดงในตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.3 ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัดกิจกรรมของผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความเหมาะสม
1. หลักการของรูปแบบการจัดกิจกรรม			
1.1 ทฤษฎี แนวคิดและหลักการที่นำมาใช้เหมาะสมกับการจัดกิจกรรม	4.00	0.00	มาก
1.2 หลักการของรูปแบบการจัดกิจกรรมมีความชัดเจนสามารถนำไปใช้ได้จริง	4.00	0.00	มาก
รวม	4.00	0.00	มาก
2. วัตถุประสงค์ของรูปแบบการจัดกิจกรรม			
2.1 วัตถุประสงค์เหมาะสมและสอดคล้องกับการจัดกิจกรรม	4.00	0.00	มาก
2.2 วัตถุประสงค์มีความชัดเจนและวัดประเมินผลได้	3.80	0.45	มาก
2.3 วัตถุประสงค์มีประโยชน์ต่อการพัฒนาผู้เรียน	4.00	0.00	มาก
รวม	3.93	0.26	มาก
3. กระบวนการจัดกิจกรรมของรูปแบบการจัดกิจกรรม			
3.1 กระบวนการจัดกิจกรรมของรูปแบบแสดงถึงการจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม	4.00	0.00	มาก
3.2 กระบวนการจัดกิจกรรมมีความชัดเจนและสามารถปฏิบัติได้จริง	3.80	0.45	มาก
3.3 กระบวนการ จัดกิจกรรม น่าสนใจเหมาะสมกับนักเรียน	4.00	0.00	มาก
3.4 การเรียงลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรม	3.80	0.45	มาก
รวม	3.90	0.31	มาก

ตารางที่ 4.3 ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัดกิจกรรมของผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความเหมาะสม
4. การวัดและประเมินผลรูปแบบการจัดกิจกรรม			
4.1 การวัดและประเมินผลมีความชัดเจนและปฏิบัติได้จริง	3.80	0.45	มาก
4.2 การวัดและประเมินผลมีความหลากหลาย	3.80	0.45	มาก
รวม	3.80	0.42	มาก
รวมทั้งหมด	3.91	0.29	มาก

จากตาราง ที่ 4.3 ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัดกิจกรรม พบว่า มีคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.80–4.00 ระดับความเหมาะสมของรูปแบบการจัดกิจกรรม อยู่ในระดับมากทุกรายการ เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านหลักการของรูปแบบการจัดกิจกรรม ด้านวัตถุประสงค์ของรูปแบบการจัดกิจกรรม ด้านกระบวนการของรูปแบบการจัดกิจกรรม และด้านการวัดและประเมินผลของรูปแบบการจัดกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00, 3.93, 3.90 และ 3.80 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่ารูปแบบการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสมในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91

ตารางที่ 4.4 ผลการประเมินความสอดคล้องของรูปแบบการจัดกิจกรรมของผู้เชี่ยวชาญ

ข้อ ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC
		เห็นด้วย (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่เห็นด้วย (-1)	
1	ทฤษฎี แนวคิดและหลักการที่นำมาใช้กับสภาพปัญหา	5	-	-	1.00
2	ทฤษฎี แนวคิดและหลักการที่นำมาใช้กับหลักการของรูปแบบการจัดกิจกรรม	5	-	-	1.00
3	ทฤษฎี แนวคิดและหลักการที่นำมาใช้กับการจัดกิจกรรม	5	-	-	1.00
4	สภาพปัญหาที่หลักการของรูปแบบการจัดกิจกรรม	5	-	-	1.00
5	หลักการของรูปแบบการจัดกิจกรรมกับวัตถุประสงค์ของรูปแบบการจัดกิจกรรม	5	-	-	1.00
6	วัตถุประสงค์ของรูปแบบการจัดกิจกรรมกับขั้นการจัดกิจกรรมของรูปแบบการจัดกิจกรรม	5	-	-	1.00

ตารางที่ 4.4 ผลการประเมินความสอดคล้องของรูปแบบการจัดกิจกรรมของผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC
		เห็นด้วย (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่เห็นด้วย (-1)	
7	ความสอดคล้องของแต่ละขั้นตอนการจัดกิจกรรมของ รูปแบบการจัดกิจกรรม	4	1	-	0.80
8	วัตถุประสงค์ของรูปแบบการจัดกิจกรรมกับการวัด และประเมินผลของรูปแบบการจัดกิจกรรม	4	1	-	0.80

จากตาราง ที่ 4.4 พบว่าผลการประเมินความสอดคล้องของรูปแบบการจัดกิจกรรม เพื่อเสริมสร้าง คุณธรรมจริยธรรม ทั้งหมด 8 รายการ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80-1.00 แสดงว่า องค์ประกอบแต่ละองค์ประกอบของรูปแบบการจัดกิจกรรมมีความสอดคล้องกัน เมื่อพิจารณาในแต่ละประเด็นการประเมิน พบว่ารายการประเมินที่มีระดับความสอดคล้องสูงสุด คือ มีระดับความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 มี 6 รายการ ได้แก่ ความสอดคล้องระหว่างทฤษฎี แนวคิดและหลักการที่นำมาใช้กับสภาพปัญหา ความสอดคล้องระหว่างทฤษฎี แนวคิดและหลักการที่นำมาใช้กับหลักการของรูปแบบการจัดกิจกรรม ความสอดคล้องระหว่างทฤษฎี แนวคิดและหลักการที่นำมาใช้กับการจัดกิจกรรม ความสอดคล้องระหว่างสภาพปัญหาหลักกับหลักการของรูปแบบการจัดกิจกรรม ความสอดคล้องระหว่างหลักการของรูปแบบการจัดกิจกรรมกับวัตถุประสงค์ของรูปแบบการจัดกิจกรรม และ ความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ของรูปแบบการจัดกิจกรรมกับขั้นตอนการจัดกิจกรรม ของรูปแบบการจัดกิจกรรม ส่วนรายการประเมินที่มี ระดับความสอดคล้องต่ำกว่า 1.00 ได้แก่ ความสอดคล้องของแต่ละขั้นตอน การจัดกิจกรรม ของรูปแบบการจัดกิจกรรม และ ความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ของรูปแบบการจัดกิจกรรมกับการวัดและประเมินผลของรูปแบบการจัดกิจกรรม

จากผลการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการจัด กิจกรรม โดยผู้เชี่ยวชาญ ได้รูปแบบการจัดกิจกรรมที่ผ่านการปรับปรุงแล้ว ดังนี้

รูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

หลักการของรูปแบบการจัดกิจกรรม

รูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นรูปแบบการจัดกิจกรรม ประกอบด้วยทฤษฎี พัฒนาการทางเหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์ก ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของแบนดูรา แนวคิดการพัฒนาด้านจิตพิสัยของแครทโวล บลูม และมาเซีย และแนวทางการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยสรุปหลักการของรูปแบบการจัดกิจกรรมได้ดังนี้

1. นักเรียนเกิดการเรียนรู้ ตอบสนอง ฟังพอใจและเห็นคุณค่าของคุณธรรมจริยธรรม
2. นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกับผู้อื่น คิดและค้นพบความรู้ด้วยตนเอง
3. นักเรียนสร้างความรู้ผ่านกิจกรรมการไตร่ตรอง การสื่อสารและการอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น อย่างเป็นเหตุเป็นผล
4. นักเรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้

วัตถุประสงค์ของรูปแบบการจัดกิจกรรม

เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ เจตคติ เหตุผลเชิงจริยธรรม และพฤติกรรมทางคุณธรรมจริยธรรมด้าน ความซื่อสัตย์สุจริต ความมีวินัย และความประหยัด

ขั้นการจัดกิจกรรม

รูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประกอบด้วยขั้นการจัดกิจกรรม 6 ขั้น ดังนี้

1. ขั้นรับรู้ (Perception) หมายถึง การทบทวนความรู้พื้นฐานและประสบการณ์ที่มีอยู่เดิม เกี่ยวกับความรู้ความคิด และการปฏิบัติตนด้านคุณธรรมจริยธรรม การนำเสนอกรณีตัวอย่าง /สถานการณ์ใกล้ตัว/นิทาน เพื่อให้นักเรียนได้เห็นตัวแบบที่ดีงาม
2. ขั้นอภิปราย (Discussion) หมายถึง การให้ผู้เรียนวิเคราะห์ แสดงความคิดเห็น สนทนาโต้ตอบ ต่อกรณีตัวอย่าง/สถานการณ์ใกล้ตัว/นิทาน
3. ขั้นศึกษาและ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Sharing) หมายถึง การให้ นักเรียนได้ศึกษาคุณธรรมจริยธรรม เพิ่มเติมด้วยกิจกรรมกับเพื่อน แล้วแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่มย่อย และสร้างองค์ ความรู้โดยการสรุปผลที่ ครูมอบหมาย
4. ขั้นสะท้อนคิด (Reflective Thinking) หมายถึง นักเรียนร่วมกันนำเสนอสิ่งที่ได้เรียนรู้จากกิจกรรมที่ทำร่วมกัน นักเรียนอภิปรายข้อค้นพบต่าง ๆ ในกลุ่มใหญ่
5. ขั้นสรุป (Conclusion) นักเรียนและ ครูร่วมกันสรุปผลที่ได้จากการเรียน ครูอธิบายเพิ่มเติมในสิ่งที่นักเรียนยังไม่เข้าใจหรือเข้าใจคลาดเคลื่อน
6. ขั้นประยุกต์ใช้ (Application) หมายถึง การนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ จากการทำกิจกรรมนักเรียนสามารถนำไปใช้ได้จริงจากสถานการณ์การเรียนรู้ที่คลำหา

ชั้นการวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผลตามรูปแบบการจัดกิจกรรมนี้ เป็นการวัดและประเมินผลที่เกิดขึ้นระหว่างการจัดกิจกรรม และภายหลังการจัดกิจกรรม จากการทำแบบฝึกหัดทำกิจกรรมและการทำใบงานของนักเรียน โดยผู้ประเมินประกอบด้วยนักเรียน เพื่อน และครู

ตอนที่ 2 ผลการประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการจัดกิจกรรม

การวิเคราะห์ผลการประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการจัดกิจกรรม ผู้วิจัยนำเสนอผลการประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการจัดกิจกรรม ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน
2. ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดกิจกรรม

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

การนำเสนอผลการ วิเคราะห์ ข้อมูลในตอนนี้เป็นผลการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน คือ ค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้ทางคุณธรรมจริยธรรม เจตคติ เหตุผลเชิงจริยธรรม และพฤติกรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต ความมีวินัยและความประหยัด หลังการจัดกิจกรรมสูงกว่า ก่อนการจัดกิจกรรม ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีรายละเอียดดังนี้

สมมติฐาน ค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้ทางคุณธรรมจริยธรรม เจตคติ เหตุผลเชิงจริยธรรม และพฤติกรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต ความมีวินัยและความประหยัด หลังการจัดกิจกรรมสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรม

การทดสอบสมมติฐาน ผู้วิจัยทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยก่อนการจัดกิจกรรม และหลังการจัดกิจกรรมของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สถิติการแจกแจงของที (t-test for dependent samples) ผลการวิเคราะห์แสดงในตารางที่ 4.5-ตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคะแนนคุณธรรมจริยธรรม ก่อนการจัดกิจกรรมและหลังการจัดกิจกรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต

คุณธรรมจริยธรรม	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	t	p
<u>ความรู้</u>					
ก่อนการจัดกิจกรรม	20	9.08	2.73	8.15	.00
หลังการจัดกิจกรรม	20	12.25	1.78		
<u>เจตคติ</u>					
ก่อนการจัดกิจกรรม	100	63.08	8.727	10.60	.00
หลังการจัดกิจกรรม	100	79.04	9.053		
<u>เหตุผลเชิงจริยธรรม</u>					
ก่อนการจัดกิจกรรม	80	47.63	8.12	13.39	.00
หลังการจัดกิจกรรม	80	63.42	13.17		
<u>พฤติกรรม</u>					
ก่อนการจัดกิจกรรม	10	6.08	.88	11.52	.00
หลังการจัดกิจกรรม	10	7.96	.75		

จากตาราง ที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคะแนนคุณธรรมจริยธรรมก่อนการจัด กิจกรรมและหลังการจัดกิจกรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต พบว่า หลังการจัดกิจกรรมนักเรียนมีความรู้ เจตคติ เหตุผลเชิงจริยธรรม และพฤติกรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคะแนนคุณธรรมจริยธรรม ก่อนการจัดกิจกรรมและหลังการจัดกิจกรรมด้านความมีวินัย

คุณธรรมจริยธรรม	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	t	p
<u>ความรู้</u>					
ก่อนการจัดกิจกรรม	20	7.88	2.27	19.98	.00
หลังการจัดกิจกรรม	20	12.38	2.72		
<u>เจตคติ</u>					
ก่อนการจัดกิจกรรม	100	57.32	3.62	14.98	.00
หลังการจัดกิจกรรม	100	76.77	8.55		
<u>เหตุผลเชิงจริยธรรม</u>					
ก่อนการจัดกิจกรรม	80	44.33	5.74	11.10	.00
หลังการจัดกิจกรรม	80	58.79	10.61		
<u>พฤติกรรม</u>					
ก่อนการจัดกิจกรรม	10	5.35	.83	8.99	.00
หลังการจัดกิจกรรม	10	7.13	.76		

จากตาราง ที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคะแนนคุณธรรมจริยธรรมก่อนการจัด กิจกรรมและหลังการจัดกิจกรรมด้านความมีวินัย พบว่า หลังการจัดกิจกรรมนักเรียนมีความรู้ เจตคติ เหตุผลเชิงจริยธรรม และพฤติกรรมด้านความมีวินัยสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคะแนนคุณธรรมจริยธรรม ก่อนการจัดกิจกรรมและหลังการจัดกิจกรรมด้านความประหยัด

คุณธรรมจริยธรรม	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	t	p
<u>ความรู้</u>					
ก่อนการจัดกิจกรรม	20	8.13	2.01	18.13	.00
หลังการจัดกิจกรรม	20	12.63	2.08		
<u>เจตคติ</u>					
ก่อนการจัดกิจกรรม	100	64.75	9.46	10.53	.00
หลังการจัดกิจกรรม	100	80.54	5.61		
<u>เหตุผลเชิงจริยธรรม</u>					
ก่อนการจัดกิจกรรม	80	51.25	8.56	16.63	.00
หลังการจัดกิจกรรม	80	63.75	10.28		
<u>พฤติกรรม</u>					
ก่อนการจัดกิจกรรม	10	5.08	.83	12.56	.00
หลังการจัดกิจกรรม	10	7.08	.58		

จากตาราง ที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคะแนนคุณธรรมจริยธรรมก่อนการจัดกิจกรรมและหลังการจัดกิจกรรมด้านความประหยัด พบว่า หลังการจัดกิจกรรมนักเรียนมีความรู้ เจตคติ เหตุผลเชิงจริยธรรม และพฤติกรรมด้านความประหยัดสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดกิจกรรม

หลังจากทดลองใช้รูปแบบการจัดกิจกรรม ผู้วิจัยได้ประเมินความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อเสริม สร้างคุณธรรมจริยธรรม โดยประเมิน 3 ด้าน คือ ด้านการจัดกิจกรรม ด้านการวัดและประเมินผล และ ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดกิจกรรมแสดงดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดกิจกรรม

ข้อ	รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1	ข้าพเจ้ามีความสุขในการเรียนรู้ในรายวิชานี้	4.38	0.71	มาก
2	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการอภิปรายทำให้เกิดการเรียนรู้	4.33	0.70	มาก
3	ข้าพเจ้าชอบที่ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป เพื่อให้ได้คำตอบที่ถูกต้อง	4.33	0.76	มาก
4	ข้าพเจ้าชอบกิจกรรมที่ให้นักเรียนร่วมกันคิดว่าจะนำไปใช้ได้อย่างไร	4.29	0.75	มาก
5	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการได้มีส่วนร่วมในการอภิปรายกลุ่มทำให้ตนเองเกิดความกระตือรือร้นมากขึ้น	4.29	0.62	มาก
6	ข้าพเจ้าคิดว่าสามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปปฏิบัติได้	4.29	0.69	มาก
7	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าได้เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ จากกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้	4.21	0.72	มาก
8	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการอภิปรายมีความเหมาะสมกับนักเรียน	4.17	0.76	มาก
9	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็น ทำให้มีความรู้ทางคุณธรรมจริยธรรมเพิ่มขึ้น	4.08	0.65	มาก
10	ข้าพเจ้าชอบที่มีการนำเสนอกรณีตัวอย่าง	4.04	0.75	มาก
11	ข้าพเจ้าชอบกิจกรรมที่ให้มีการแลกเปลี่ยน การซักถาม กับเพื่อนร่วมชั้น	4.04	0.69	มาก
12	ข้าพเจ้าชอบกิจกรรมการนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าของแต่ละกลุ่ม	4.04	0.86	มาก
13	ข้าพเจ้าชอบที่ได้มีส่วนร่วมในการค้นหาคำตอบในประเด็นคำถามที่ได้รับมอบหมาย	4.00	0.83	มาก
14	ข้าพเจ้าชอบที่ได้มีส่วนร่วมในการสรุปการปฏิบัติตนเพื่อให้มีคุณธรรมจริยธรรม	4.00	0.66	มาก
15	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทำให้สร้างองค์ความรู้ได้	4.00	0.66	มาก
16	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการมอบหมายงานมีความเหมาะสม	3.92	0.72	มาก
17	ข้าพเจ้าชอบที่ได้มีส่วนร่วมในการอภิปราย	3.83	0.87	มาก
18	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนมีบรรยากาศที่เป็นกันเอง	3.79	0.72	มาก
19	ข้าพเจ้าชอบกิจกรรมการเล่านิทานคุณธรรมจริยธรรม	3.75	0.68	มาก
20	ข้าพเจ้าชอบกิจกรรมที่ให้วิเคราะห์ แสดงความคิดเห็นต่อกรณีตัวอย่าง	3.54	0.78	มาก
	รวม	4.07	0.75	มาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่า จากรายการประเมินทั้งหมด 20 รายการ นักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดกิจกรรมในระดับมากทุกรายการ และเมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่ามีความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดกิจกรรมในระดับมากโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07